

Mnenje Odbora regij – Sinergija Črnega morja – Nova pobuda za regionalno sodelovanje

(2008/C 105/10)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja namen Komisije, da s pobudo sinergija Črnega morja poveča učinkovitost ukrepov za regionalni in lokalni razvoj. V ta namen naj bi izkoristili najboljše lokalne in regionalne prakse ter spodbujali njihovo razširjanje, izmenjavo in mrežno povezovanje; vendar hkrati meni, da bi lahko precej bolj poudarili pomen lokalnih in regionalnih oblasti za uspešno izvajanje te strategije;
- pozdravlja nedavni napredek širitvenega procesa ter pristop Bolgarije in Romunije k EU 1. januarja 2007, pa tudi pristopna pogajanja s Turčijo kot korake k demokratičnemu in stabilnemu razvoju črnomske regije, ki zagotavljajo večjo stabilnost, varnost in blaginjo tako EU kot črnomske države;
- podpira oblikovanje „pomorske identitete“ črnomske regije za vse udeležence različnih pomorskih dejavnosti. Potrebna so prizadevanja za obvladovanje okoljskih problemov in razvoj turizma, pri tem pa je treba podpreti tradicionalne kulture ter učinkoviteje ohranjati pomorsko kulturno in naravno dediščino;
- poziva Evropsko komisijo, naj okrepi vlogo prometa v okviru prihodnje pomorske politike, saj je prevoz ena najpomembnejših medsektorskih pomorskih dejavnosti;
- poudarja pomen vključevanja lokalnih in regionalnih oblasti črnomske regije v pripravo okvira in izvajanje politik Skupnosti, ki so povezane z migracijami; pri tem se je treba osredotočiti na boljše upravljanje migracijskih tokov, da bi bili popolnoma zakoniti, hkrati pa bi bile v celoti zagotovljene človekove pravice in varnost državljanov, zlasti s pomočjo obsežnega in učinkovitega vzajemnega sodelovanja sil in organov, pristojnih za njihovo zaščito;
- izraža podporo nastajajoči črnomski evroregiji, ki naj bi spodbujala sodelovanje na lokalni in regionalni ravni med državami v tej regiji ter podpirala demokratično stabilnost, dobro upravljanje in trajnostni razvoj.

Poročevalec: Krasimir MIREV (BG/PES), župan mesta Targovište

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Sinergija Črnega morja – nova pobuda za regionalno sodelovanje

COM(2007) 160 konč.

Politična priporočila

Splošna politična priporočila

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja namen Komisije, da s pobudo sinergija Črnega morja poveča učinkovitost ukrepov za regionalni in lokalni razvoj. V ta namen naj bi izkoristili najboljše lokalne in regionalne prakse ter spodbujali njihovo razširjanje, izmenjavo in mrežno povezovanje; vendar hkrati meni, da bi lahko precej bolj poudarili pomen lokalnih in regionalnih oblasti za uspešno izvajanje te strategije. Ti ukrepi, ki so politični instrumenti Skupnosti za posodobitev gospodarstva, večjo učinkovitost in približevanje Evropske unije državljanom, naj bi torej dobili novo spodbudo;

2. pozdravlja nedavni napredek širitvenega procesa ter pristop Bolgarije in Romunije k EU 1. januarja 2007, pa tudi pristopna pogajanja s Turčijo kot korake k demokratičnemu in stabilnemu razvoju črnomske regije, ki zagotavljajo večjo stabilnost, varnost in blaginjo tako EU kot črnomorskih držav;

3. poudarja pomen regionalnega in lokalnega vidika širitvenega procesa in priznava odločilno vlogo regionalne in lokalne politike pri zagotavljanju notranje stabilnosti, ki je v celoti odvisna od osnovne demokracije;

4. poudarja podporo pristopnemu procesu, evropski sosedski politiki in strateškemu partnerstvu z Rusko federacijo ter poudarja svoja prizadevanja in prizadevanja drugih evropskih institucij za podporo partnerstva na območju Črnega morja po vzoru evro-mediteranskega partnerstva ter partnerstev na območju Baltskega in Severnega morja;

5. ugotavlja, da imajo regionalne in lokalne oblasti v črnomske regiji odločilno vlogo na naslednjih področjih: proces prehoda v demokracijo in dobro upravljanje, krepitev upravnih zmogljivosti, utrditev miru, medkulturni in medverski dialog, migracija, boj proti kriminalu, energija, promet in načrtovanje infrastrukture ter urbanistično načrtovanje in razvoj podeželja, in poudarja tudi pozitivno vlogo, ki jo lahko ima sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti s civilno družbo na vseh področjih, ki so v interesu skupnosti;

6. poudarja, da je pobuda sinergija Črnega morja neposredno povezana z institucionalno vlogo Odbora regij, zato je bistvenega pomena, da se izkoristijo njegove možnosti za delovanje in sodelovanje; poziva k vključitvi Odbora kot organa, ki zagotavlja enotno zastopanje regionalnih in lokalnih oblasti Evropske unije, v izvajanju pobude;

7. se strinja z Evropsko komisijo, da med državami v črnomske regiji kljub precejšnjim pozitivnim spremembam v zadnjih nekaj letih še obstajajo razlike v hitrosti gospodarskih reform in kakovosti upravljanja;

8. se zaveda, da namen Komisije ni predlagati nove strategije Črnega morja, temveč oblikovati glavne smernice EU za razvoj te regije, za učenje, sodelovanje in razširjanje najboljših praks na regionalni in lokalni ravni, na podlagi ozemeljskega sodelovanja ter s ciljem doseči lizbonske in göteborgske cilje. Vendar pa Odbor meni, da je treba za uspeh te pobude v politiki okrepi regionalno razsežnost.

Okolje, promet, energetika in pomorska politika

ODBOR REGIJ

9. opozarja na kritične okoljske razmere v črnomske regiji, še posebej v delti Donave in drugih naravnih parkih tega območja, zlasti pa na vedno večjo evtrofikacijo (tj. povečana osnovna produktivnost katerega koli ekološkega sistema), ki negativno vpliva na biotsko raznovrstnost, močvirnata območja in ribištvo, ter povečuje onesnaženost, ki jo povzročajo nafta in odpadne vode;

10. opozarja, da je potrebna temeljitejša analiza potencialnih nevarnosti za okolje v črnomske regiji (in za reke, ki tečejo v to regijo). Te nevarnosti nastajajo med drugim zaradi podnebni sprememb in z njimi povezanega tveganja naravnih nesreč; na te težave se je treba ustrezno odzvati in podpreti projekte za čezmejno sodelovanje, ki jih sofinancira Evropska unija in so namenjeni izboljšanju upravljanja izrednih razmer na področju civilne zaščite;

11. poziva Evropsko komisijo, da podpre uporabo obnovljivih virov energije, kot sta energija vetra in valovanja. Podpreti je treba dodatne raziskave in inovacije na tem področju;

12. poziva EU in nacionalne vlade, da okrepijo prizadevanja za pomembne znanstvene in tehnološke dosežke na področju pomorskih raziskav, npr. „modre“ biotehnologije (uporaba biotehnologije za morja in vode), navigacijskih sistemov in turističnih dejavnosti, pri tem pa upoštevajo sedanje in potencialne prihodnje nevarnosti, zlasti v zvezi s podnebnimi in drugimi spremembami, izginenjem ribjih staležev, netrajnostnim turizmom in demografskimi spremembami v strukturi obalnega prebivalstva;

13. opozarja na potrebo po boljšem ohranjanju pomorske dediščine, pri čemer je treba upoštevati možen porast turizma, ki je povezan z razvojem tradicionalnih kultur;

14. podpira oblikovanje „pomorske identitete“ črnomske regije za vse udeležence različnih pomorskih dejavnosti. Potrebna so prizadevanja za obvladovanje okoljskih problemov in razvoj turizma, pri tem pa je treba podpreti tradicionalne kulture ter učinkoviteje ohranjati pomorsko kulturno in naravno dediščino;

15. priporoča, da Evropska komisija in nacionalne vlade podprejo pripravo zanesljive regionalne podatkovne baze, pri čemer bi uporabili sedanje informacije in podrobne podatke o gospodarskih in okoljskih vidikih posameznih morskih virov ter njihovih učinkov s socialnega vidika;

16. priporoča ocenjevanje in usklajevanje posebnih strateških načrtov po vzorcu načrtov, pripravljenih v okviru Tematske strategije za varstvo in ohranjanje morskega okolja, ki se zavzema za oblikovanje večjih morskih regij, zlasti za delno zaprte morske bazene, kot je Črno morje. Načrte bi morale pripraviti države članice na predlog Evropske komisije;

17. poziva Evropsko komisijo, naj okrepi vlogo prometa v okviru prihodnje pomorske politike, saj je prevoz ena najpomembnejših medsektorskih pomorskih dejavnosti;

18. poziva Komisijo, naj spodbuja države članice k izvajanju skrbnejšega spremljanja onesnaževanja na glavnih pomorskih poteh, in meni, da bi lahko v ta namen uspešno uporabljali novo tehnologijo globalnega nadzora okolja in varnosti GMES (*Global Monitoring of Environment and Security*);

19. predlaga ponovno okrepitev prizadevanj za dokončanje morskih terminalov, in sicer najprej tistih z jasnimi intermodalnimi lastnostmi, saj nekateri projekti TEN-T, ki vplivajo na pomorsko razsežnost, zaostajajo;

20. priporoča okrepitev vloge strateških pristanišč, kar je prednostna naloga za razvoj prihodnje pomorske politike, in hkrati naročilo študije o povezavah med glavnimi in sekundarnimi pristanišči ter o morebitni delokalizaciji in dekoncentraciji nekaterih pristaniških dejavnosti v manjša središča;

21. predlaga EU in nacionalnim vladam, da na podlagi dobro opredeljenih okoljevarstvenih standardov uredijo dejavnosti pridobivanja tradicionalnih energetskih virov iz morja, kot sta nafta in plin, in učinkovito spremljajo te dejavnosti, da bi tako podprle pobude za razvoj ali izboljšanje zmogljivosti pristanišč za zajetje z nafto onesnažene vode ter spodbujale tehnološke inovacije v pomorskem prometu in pri ravnanju z nafto, tudi z uporabo naftovodov, ki so speljani po kopnem;

22. priporoča boljše varovanje pomorskih plovnih poti ter proučitev možnosti za uvedbo obvezne pilotaže za tankerje in druge ladje z nevarnim tovorom ter splošne obvezne pilotaže v ozkih morskih prehodih;

23. opaža potrebo po ukrepih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in podpira shemo trgovanja z emisijskimi dovoljenji;

24. priporoča pripravo scenarijev ukrepov za varovanje obale, ki bodo morda potrebni in ki bi temeljili na različnih napovedih o dvigu morske gladine in spremembah vremenskih razmer;

25. poziva EU in nacionalne vlade, da usklajujejo dejavnosti obmorskih regij in tem pomagajo pri opredeljevanju načinov učinkovitega varstva okolja, zlasti pa pri vzpostavljanju čezregionalnih in/ali čeznacionalnih zaščitnih morskih območij ter razvoju konkretnih predlogov za bistveno zmanjšanje radioaktivnih odpadkov in onesnaževanja, ki ga povzročajo ladje (predvsem zaradi odpadnih plinov, odplak in odpadne vode). Poleg tega poziva EU in nacionalne vlade, da podprejo prizadevanja za ohranitev kakovosti obalnih in morskih ekoloških sistemov ter habitatov, pri tem pa upoštevajo dejstvo, da lahko gospodarske aktivnosti bistveno vplivajo na morsko okolje, zlasti s spuščanjem hranil v morje.

Izobraževanje, kulturna raznolikost in medverski dialog

ODBOR REGIJ

26. poudarja bistveno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri podpori in splošnem priznavanju kultur skupnosti v črnomske regiji ter poziva Evropsko komisijo, da lokalnim in regionalnim oblastem pomaga pri sodelovanju v novih kulturnih programih EU („Kultura 2007“);

27. ugotavlja, da kulturni razvoj in kulturna raznolikost državam v tej regiji prinaša socialne in ekonomske koristi ter tako prispeva k doseganju lizbonskih ciljev;

28. poudarja, da je treba okrepiti medkulturno sodelovanje in medverski dialog, da bi kulturno raznolikost uporabili kot sredstvo za povezovanje ljudi v večjezični in večkulturni Evropi;

29. ugotavlja, da so potrebna usmerjena prizadevanja na regionalni in lokalni ravni za vzpostavitev zaupanja v regijo in mirno rešitev „zamrznjenih sporov“ prek posebnih programov sodelovanja;

30. ponovno opozarja na potrebo po ohranjanju večjezičnega pristopa v razširjeni Evropi, saj je to bistveno za vključevanje državljanov v skupne evropske politične projekte;

31. poziva EU in nacionalne vlade, da podprejo programe in projekte za medregionalno sodelovanje mladih na lokalni in regionalni ravni.

Migracije, zaposlovanje in socialne zadeve

ODBOR REGIJ

32. poudarja pomen vključevanja lokalnih in regionalnih oblasti črnomske regije v pripravo okvira in izvajanje politik Skupnosti, ki so povezane z migracijami; pri tem se je treba osredotočiti na boljše upravljanje migracijskih tokov, da bi bili popolnoma zakoniti, hkrati pa bi bile v celoti zagotovljene človekove pravice in varnost državljanov, zlasti s pomočjo obsežnega in učinkovitega vzajemnega sodelovanja sil in organov, pristojnih za njihovo zaščito;

33. podpira politične instrumente EU, katerih cilj je s programi, namenjenimi posebej lokalnim in regionalnim skupnostim, podpreti dejavnosti, ki so usmerjene v spodbujanje socialnega vključevanja migrantov;

34. pozdravlja pobude za boj proti nezakonitemu priseljevanju, ki jih načrtuje Evropska komisija, in podporo izmenjave najboljših praks na tem področju;

35. podpira vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti črnomske regije v razvoj in izvajanje migracijskih politik Skupnosti ter ugotavlja, da lahko priprava okvira za skupne politične programe na področju migracij zagotovi prihodnji gospodarski razvoj z večjo gospodarsko rastjo in večjo blaginjo v tej regiji;

36. podpira pobude EU za enake možnosti na lokalni in regionalni ravni ter poziva nacionalne vlade, da te pobude podprejo.

Dobro upravljanje, regionalne pobude in mrežno povezovanje

ODBOR REGIJ

37. ceni, kar je bilo v regiji doseženo od leta 1989 s pobudami, kot sta Organizacija za črnomske gospodarsko sodelovanje BSEC (*Black Sea Economic Cooperation*) in Parlamentarna skupščina Organizacije za črnomske gospodarsko sodelovanje PABSEC (*Parliamentary Assembly of the Black Sea Economic Cooperation*);

38. poudarja potrebo po razvoju in usklajevanju izkušenj, pridobljenih s sedanjimi regionalnimi pobudami z dodano evropsko vrednostjo, ki povezujejo črnomske regije z EU, kot je Donavski proces sodelovanja. Pri tem mora biti v ospredju dopolnjevanje ozemeljskega in tematskega vidika;

39. priporoča boljše usklajevanje različnih pobud na nacionalni in regionalni ravni v regiji ter – kjer je to mogoče – opredelitev področij posameznih pobud, s čimer bi se izognili prekrivanju in dosegli konkretne rezultate;

40. priporoča razširjanje sedanjih regionalnih in lokalnih primerov najboljše prakse, zlasti glede lokalnih gospodarskih grozdov, mrežnega povezovanja na področju raziskav, javno-zasebnih partnerstev, prostorskega načrtovanja in dobrega upravljanja. Nadalje priporoča spodbujanje in podporo lokalnih in regionalnih oblasti v državah črnomske regije pri razvoju takšnih primerov najboljših praks;

41. se strinja s pristopom Evropskega parlamenta in Komisije glede vloge lokalnih in regionalnih oblasti pri komunikaciji, ki omogoča soglasje javnosti in prispeva k večji preglednosti in odgovornosti;

42. pozdravlja vse ustrezne ukrepe EU, ki prispevajo k razvoju posameznih držav, na primer z bojem proti korupciji in organiziranemu kriminalu ter zagotavljanjem pomoči pri vzpostavljanju učinkovitih upravnih struktur, kar je proces, v katerega mora biti na vsak način vključena tudi regionalna in lokalna raven; v tej povezavi prav tako pozdravlja vse ustrezne pobude za podporo neodvisnega razvoja političnega in gospodarskega sodelovanja v regiji;

43. poziva EU in nacionalne vlade, da podprejo programe in projekte za mobilnost administrativnega osebja, zaposlenega na regionalni in lokalni ravni, kot instrumente vzpostavljanja tesnejših stikov, izmenjave izkušenj in doseganja boljših rezultatov;

44. priporoča vključitev organizacij, ki povezujejo lokalno izvoljene predstavnike in jim omogočajo, da predstavijo svoje probleme v pogovorih, ki so del tekočega političnega dialoga med EU in državami v regiji;

45. poziva nacionalne vlade v tej regiji k spoštovanju načel Evropske listine lokalne samouprave.

Čezmejno in medregionalno sodelovanje

ODBOR REGIJ

46. poudarja pozitivno vlogo, ki jo lahko imajo lokalne in regionalne oblasti, zlasti župani, pri razvoju civilne družbe v regiji, zlasti na območjih, kjer nacionalne oblasti nimajo močne demokratične tradicije;

47. izraža podporo nastajajoči črnomoški evroregiji, ki naj bi spodbujala sodelovanje na lokalni in regionalni ravni med državami v tej regiji ter podpirala demokratično stabilnost, dobro upravljanje in trajnostni razvoj;

48. ugotavlja, da je v okviru sporazuma o sodelovanju, o katerem sta se dogovorila Svet Evrope in Odbor regij, veliko možnosti za sodelovanje med obema institucijama;

49. opozarja na koristno vlogo sedanjih delovnih skupin pri podpori lokalnim in regionalnim oblastem držav kandidatk in držav, ki so zaprosile za status kandidatke, pri njihovih prizade-

vanjih za ustvarjanje priložnosti in razvoj potrebnega političnega dialoga med EU, državami, ki so zaprosile za status kandidatke, in državami kandidatkami;

50. se strinja s predlogom Evropske komisije, da naj bi bila pobuda organizirana na lokalni ravni v regiji, s partnerji, ki si bodo delili odgovornost za njeno izvajanje; se zavzema za vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti v ta proces, saj bo to olajšalo stalen razvoj stikov med mesti in občinami v črnomoški regiji, univerzami, kulturnimi akterji in organizacijami civilne družbe, tudi potrošniškimi organizacijami.

V Bruslju, 7. februarja 2008

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE
